

pravosudna mreža
BOSNE I HERCEGOVINE
правосудна мрежа
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
justice network
OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

forum građana tuzle

Helsinški odbor za ljudska prava
u Republici Srpskoj

NEWSLETTER BILTEN

Pokretanje Pravosudne mreže BiH inicirali su Forum građana Tuzle i Helsinški odbor za ljudska prava u RS, kao dio aktivnosti Projekta održivosti civilnog društva (CSSP). Osnovna svrha Mreže je doprinos nezavisnosti, efikasnosti, nepristrasnosti i samostalnosti bh. pravosuđa.

| Broj 15. |

NOVOSTI

Održan seminar „Proaktivna uloga šefova sudskih odjeljenja u upravljanju odjeljenjima“

U prostorijama Centra za edukaciju sudija i tužilaca Federacije Bosne i Hercegovine (CEST FBiH) u Sarajevu održan seminar na temu „Proaktivna uloga šefova sudskih odjeljenja u upravljanju odjeljenjima“. Seminar je organizovalo Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine (VSTV BiH) u saradnji s CEST-om FBiH u okviru projekta „Konsolidacija i dalji razvoj pravosudnog komunikacijskog i informacijskog sistema“ kojeg finansira Evropska unija iz programa IPA 2013.

S obzirom na veliki broj predmeta koji opterećuju pravosuđe BiH i neprimjerenu dužinu trajanja sudskih procedura te često nedovoljne ljudske resurse koji su na raspolaganju, VSTV BiH je prepoznao potrebu za unapređenjem upravljačke uloge u sudovima kroz poboljšanje znanja o organizacijskim i menadžerskim vještinama, što će u konačnici doprinjeti povećanju produktivnosti rada sudova a samim tim i efikasnosti pravosuđa u BiH.

Predavači na ovom seminaru su bili Bojan Stević, predsjednik Okružnog suda u Trebinju, Marin Zadrić, predsjednik Općinskog suda u Mostaru, Erol Mujanović, stručnjak za liderstvo, predstavnici Projekta, Amela Trožić, viši analitičar i pravni savjetnik i Edin Bičo, rukovodilac analitičko-pravne službe, IKT odjela VSTV-a BiH. Učesnici su bili šefovi sudskih odjeljenja i sudije ali i predsjednici sudova kao i zamjenici predsjednika sudova koji žele unaprijediti svoj rad i rukovodne vještine.

Nakon seminara provedenih u prethodnoj godini na temu proaktivne uloge predsjednika suda u upravljanju sudom, u toku 2016. godine je također planirano održavanje seminara s ciljem unapređenja menadžerskih i organizacijskih vještina šefova sudskih odjeljenja kako bi što efikasnije vodili i unaprijedili rad ovih jedinica što bi u končanici doprinijelo povećanju efikasnosti rada cjelokupnog suda.

CENTRI CIVILNIH INICIJATIVA
ЦЕНТРИ ЦИВИЛНИХ ИНИЦИЈАТИВА

Centar za promociju civilnog društva

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

Britanska Ambasada
Sarajevo

Vijest preuzeta sa www.pravosudje.ba

NACRT PREPORUKA

Objektivnim analitičarima sasvim je jasno kako se u vrlo ozbiljnu i duboku reformu pravosuđa u cjelini, ušlo bez jednako tako ozbiljnih priprema i osiguranja preduvjeta kadrovske, materijalne i finansijske prirode.

Međutim, iako nisu bili inicijatori tih reformi, sav teret odgovornosti za aktualno stanje stavljen je na teret pravosudnim tijelima i nositeljima funkcija u pravosuđu, a ne onih koji su reforme pokrenuli, odnosno trebali osigurati uvjete da se ta reforma uspješno provede. Upravo poradi toga pravosudna tijela trebaju pokrenuti aktivnosti u strukturama vlasti kako bi se stanje promijenilo. Ovo utoliko prije što se u javnosti sve češće ističe kako su rezultati rada i primanja nositelja pravosudnih funkcija u velikoj nesrazmjeri.

Dijagnostička analiza stanja, sasvim je sigurno, pokazala bi nužnost značajnih zahvata za postojeće pravne okvire koji se tiču procesnog i materijalnog prava, zahtijevala organizacijske i kadrovske reforme i potpuno materijalno-tehničko opremanje pravosuđa.

Zahvati-promjene u prednjem smislu ne mogu biti provedeni u cijelosti i brzo, iako bi to bilo poželjno, zbog brojnih ograničenosti koje proistječu iz aktualnih političkih, društvenih, ekonomskih odnosa, prilika i okolnosti.

Jedini način jeste da se promjene provode postupno i kontinuirano, smisleno i organizirano.

Rukovodeći se prednjim, radna skupina se ograničila na dio problematike koja se odnosi na kazneno-pravni sustav, pa i to, dosta suženo na pojedine institute u novom kaznenom zakonodavstvu, potrebu harmonizacije propisa i rasterećenje pravosuđa.

Reforma pravosudnog sustava u BiH provedena je, između ostalog i poradi uspješnijeg suzbijanja kriminaliteta i nezakonitosti uopće, odnosno poboljšanja efikasnosti njegovog kaznenopravnog segmenta.

S tim ciljem u kaznenom zakonodavstvu BiH učinjeni su radikalni zahvati. Prije svega to je učinjeno u kaznenim postupcima tako što su ovlasti za sprovođenje kaznenih istraga sa sudova prenesene na tužiteljstva, uvedena je mogućnost pregovaranja o krivici (tkz.sudska nagodba), uveden je poseban postupak izdavanja kaznenog naloga, u cilju lakšeg dokazivanja kaznenog ponašanja dopuštene su posebne istražne radnje u smislu nadzora, tajnog snimanja osoba, prostora i telekomunikacija, tajno praćenje, prikriiveni istražitelj itd.itd.

Podrazumijevajući pod efikasnošću kaznenog dijela pravosudnog sustava, zapravo brže, snažnije, djelotvornije i uspješnije privođenje pravdi učinitelja kaznenih djela i privođenje odgovornosti fizičkih i pravnih osoba za druge vidove nezakonitosti, te ekonomičnije i ažurnije poslovanje tih državnih tijela u obavljanju svojih poslova i zadataka, danas se opravdano postavlja pitanje: jesu li učinjenim promjenama ostvareni željeni ciljevi ?

Javnosti do sada nije predložen nikakav službeni analitičko-informativni materijal sačinjen od državnih tijela, ili, pak, znanstveno-istraživački rad koji bi na temelju validnih uporednih pokazatelja dao argumentiran odgovor na naprijed postavljeno pitanje, kao i na dosada javno i službeno nepostavljeno pitanje: je li novopostavljeni sustav učinkovitiji od prethodnog?

Iako u tom smislu nije provedena nikakva službena anketa većina onih unutar profesionalne zajednice koji imaju iskustva u radu u okviru bivšeg i novopostavljenog pravnog sustava je mišljenja kako, unatoč radikalnim promjenama, efikasnost kaznenog sustava nije unaprijeđena. Na takav zaključak navode i uporedni statistički pokazatelji, koliko god oni, zbog promijenjenog političkog sustava, društvenih, ekonomskih i političkih okolnosti, te zbog strukturno i metodološki različitih pristupa, ne mogu biti sasvim pouzdan oslonac za, u tom smislu, izvlačenje sigurnih zaključaka, odnosno ocjena. Statistika aktualnog stanja, međutim, i bez uporedbe ukazuje kako efikasnost kaznenopravosudnog sustava uopće ne zadovoljava. U svezi sa stanjem u pravosuđu treba dodati i mišljenja mjerodavnih parlamentarnih tijela koja su na svim razinama organiziranosti vrlo kritična prema izvještajima o radu pravosudnih tijela, do te mjere da ih, vrlo često, odbijaju prihvatiti. A ono što posebno zabrinjava jeste percepcija javnosti o efikasnosti i kvalitetu rada našeg kaznenog sustava, koja je vrlo negativna. Ovdje, međutim, poradi objektivnosti treba dodati kako se ta percepcija, a često i ocjena dijela stručne javnosti, pa i mjerodavnih tijela, što zabrinjava, zasniva se na temelju provedenih anketa, iako one nisu uvijek provedene na dovoljno stručan način da bi javnosti dale objektivnu sliku stanja. Osobito poradi toga što se javnosti uz te ankete ne daju i pokazatelji o preopterećenosti, kadrovsko-materijalnoj osposobljenosti, te rezultatima rada kaznenog sustava. Isto tako javnosti se gotovo nikako ne predočavaju problemi vaninstitucionalne prirode, koji se izravno reflektiraju na stanje u ovoj oblasti. No, bez obzira na to, kao i to što se ta percepcija uobličava uglavnom na temelju medijskog informiranja i prezentiranja stanja kriminaliteta, njegovog progona i kažnjavanja i što je to informiranje često senzacionalističko i vrlo neprofesionalno, ta percepcija se mora respektirati.

Dakle podaci o stvarnom stanju, ocjene mjerodavnih tijela i percepcija javnosti o stanju u ovoj oblasti su vrlo zabrinjavajući.

Pa ipak, unatoč svim problemima bilo bi krajnje neodgovorno tvrditi kako bi se trebalo vratiti nekadašnjem, kroz višedecenijsku primjenu provjerenim rješenjima, jer bi to samo po sebi predstavljalo novu radikalnu promjenu, unijelo kaos i pogoršalo stanje.

Analizirajući stanje na temelju dostupnih pokazatelja, mišljenja smo, kako bi se stanje moglo značajnije poboljšati odgovarajućim zahvatima u postojećem kaznenopravnom okviru, što ne bi zahtijevalo nikakvih dodatnih materijalnih i financijskih sredstava, kojih, inače, i nedostaje. Osim toga stanje u ovoj oblasti bi se značajno moglo poboljšati kada bi se stanovitim zakonskim promjenama veća odgovornost, odnosno prava i obveze dala i drugim državnim tijelima, kojima je inače povjerena uloga društvenog (upravnog) nadzora, u smislu represivnog djelovanja, a ne samo njihovog informiranja pravosudnih tijela o utvrđenim činjenicama ili sumnjama do kojih dolaze u obavljanju svojih poslova.

Shodno tome, Radna grupa je usaglasila Nacrt preporuka određenih mogućih zahvata u normativu kojima se provode stručne javne rasprave:

Sarajevo, 27. februara/veljače 2016, hotel „Grand“

Banja Luka, 12. mart/ožujak 2016., hotel „Jelena“

Mostar, 19. mart/ožujak 2016., hotel „Bristol“

U narednom periodu planirano je održavanje stručne javne rasprave u Tuzli, kao i završne stručne rasprave ponovno u Sarajevu.

Britanska Ambasada
Sarajevo

